

Styret i Rindal Sparebank
Postboks 113
6659 RINDAL

VÅR REFERANSE
19/13578

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET
Offl. § 13 1. ledd, jf. fvI. § 13
1. ledd nr. 2
Gjelder kun merkede avsnitt

DATO
22.06.2020

Tilsynsrapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Rindal Sparebank 12.-13. februar d.å. Tilsynet hadde som formål å vurdere konsernets interne styrings- og kontrollsystemer samt risikoeksponering på kredittområdet, likviditets- og markedsområdet.

Til grunn for denne tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport datert 15. april 2020 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 29. mai d.å. Finanstilsynet understreker at tilsynsrapporten tar utgangspunkt i markedsituasjonen og bankens status på inspeksjonstidspunktet.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

FORHOLD KNYTTET TIL OVERORDNET STYRING OG KONTROLL

Overordnet styring og kontroll

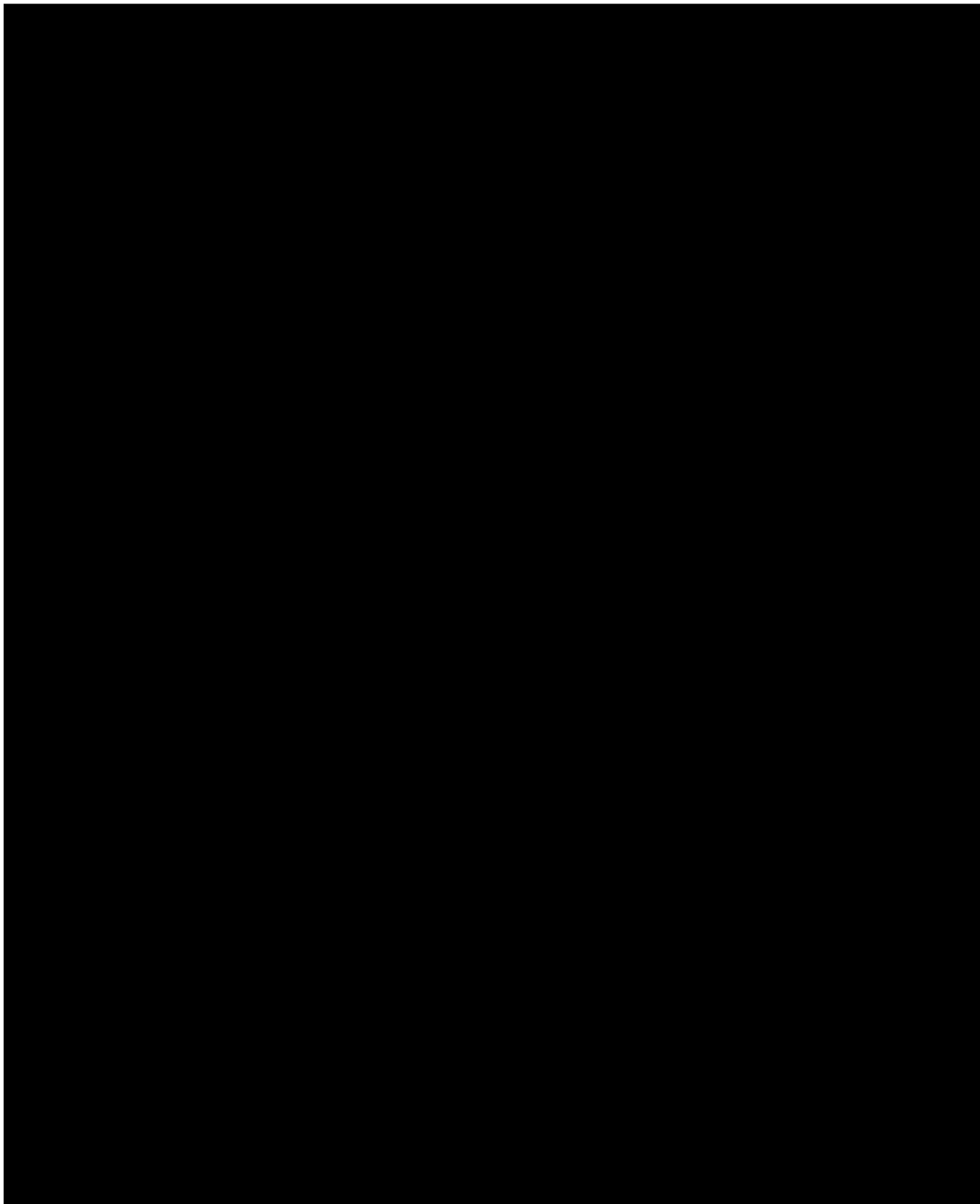
I den foreløpige tilsynsrapporten pekte Finanstilsynet på at bankens strategidokument bør drøfte sammenhengen mellom kapitaldekning, vekst og inntjening, og at krav til minimum ren kjernekapitaldekning i strategidokumentet bør være konsistent med hva som fremkommer i bankens ICAAP-dokument. Finanstilsynet har merket seg at styret vil ta hensyn til Finanstilsynets innspill ved utarbeidelsen av kommende strategi og ICAAP-dokumentasjon.

FORHOLD KNYTTET TIL EKSPONERINGSNIVÅ - KREDITTRISIKO

Finanstilsynet vurderte i foreløpig tilsynsrapport med at bankens privatlånportefølje synes å ha en nøktern risikoprofil. Bankens risikoklassifisering og andelen lån til bedrifter med svake regnskaper tilsier imidlertid at bedriftsmarkedsporteføljen under ugunstige forhold kan påføre banken tap. Denne vurderingen understøttes av resultatet av Finanstilsynets gjennomgang av enkeltengasjementer under tilsynet. Finanstilsynet reiste i foreløpig rapport spørsmål om banken i lys av de uttalte vekstambisjonene innenfor bedriftsmarkedet har det nødvendige ressurs- og kompetansegrunnlaget når det gjelder næringslån. Styret gir i sitt svar uttrykk for at dagens kompetanse og ressurser er tilstrekkelig til å håndtere bankens bedriftsportefølje, men at ressursituasjonen vurderes fortløpende. Etter Finanstilsynets vurdering bidrar bankens begrensede

ressurser og kompetanse på bedriftskundeområdet til å øke risikoen knyttet til bankens satsing på næringslån.

ENKELTENGASJEMENTER

Styret bes innen to uker etter å ha mottatt tilsynsrapporten, bekrefte at gruppering av engasjementene er gjennomført med krav om innrapportering til Finanstilsynet hvis eksponeringen overstiger 10 prosent av bankens ansvarlige kapital.

FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL AV KREDITTRISIKO

Strategi og policy

Finanstilsynet har merket seg at bankens styre vil innarbeide flere av Finanstilsynets forslag til rammer og presiseringer ved revidering av bankens kredittpolicy. Dette gjelder både å inkludere risikoklasse 11 og 12 i rammen for høy risiko, å etablere ramme for vekst på personmarkedet og å vedta krav til porteføljekvalitet ved inntak av nye kunder. Når det gjelder deltakelse i syndikatlån, pekte Finanstilsynet i foreløpig tilsynsrapport på at banken bør gjøre selvstendig kredittvurdering for ametalån og i mindre grad fatte beslutning basert på agentbankens vurderinger. Styret skriver i sitt svar at krav om selvstendig kredittvurdering vil bli presisert i bankens kredittpolicy og at avvik fra kredittpolicy skal besluttes av styret.

Fullmaktsystemet

Finanstilsynet viste i foreløpig tilsynsrapport til at det er beste praksis at bevilgningsfullmaktsystemet baseres på en personlig fullmakt som utøves gjennom en kredittkomite som et rådgivende organ. Finanstilsynet har merket seg at styret deler Finanstilsynets vurdering, og at det også vil bli tatt inn i fullmaktsreglementet hvem som har myndighet til å ettergi gjeld og konstatere tap. Videre har Finanstilsynet notert seg at styret vil vurdere hvorvidt ametalån som ikke tilfredsstiller bankens krav til egenkapital skal legges frem for styret til beslutning.

Kredittbevilgningsprosessen - bedriftsmarkedet

I den foreløpige tilsynsrapporten pekte Finanstilsynet på at bankens retningslinjer for gruppering av engasjementer burde utdypes og eksemplifiseres for å identifisere motparter hvor bestemmende innflytelse eller økonomiske forbindelser mellom disse er slik at økonomiske vansker hos den ene sannsynligvis vil medføre betalingsvanskeligheter for den eller de andre, jf. forskrift 22. august 2014 nr. 1097 om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV (CRR/CRD IV-forskriften) §

³ [EBA Guidelines on connected clients under Article 4\(1\)\(39\) of Regulation No 575/2013.](#)

2, jf. CRR artikkel 393. Regelverkets definisjon av slike grupper av innbyrdes tilknyttede motparter finnes i CRR artikkel 4 nr. 1 pkt. 39. Finanstilsynet har merket seg fra styrets svar at det vil bli utarbeidet grundigere retningslinjer for grupper.

Finanstilsynet har merket seg at omtale av hvitvasking vil bli en obligatorisk del av kredittnotatene. Finanstilsynet vil også peke på at engasjementenes klimarisiko bør vurderes.

Kredittbevilgningsprosessen - personmarkedet

Til tross for at det ifølge bankens kredittåndbok ikke skal foretas endringer i standardsatsene i likviditetsberegningssmodellen for personkunder, med mindre beløpene gir et helt galt bilde av kundens forbruk, var det blant de fremlagte enkeltsakene flere eksempler på at standardsatsene for boutgifter eller utgifter til mat, reise og telefon var betydelig redusert. Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på at tilpasninger av likviditetsberegningene endrer grunnlaget for bankens kredittbeslutninger og grunnlaget for avviksrapporteringen. Styret ble derfor bedt om å sikre en streng og konsekvent praksis når det gjelder slike korreksjoner. Styret svarer ved å vise til at bankens kredittåndbok angir at det som hovedregel ikke skal gjøres endringer i standardsatsene i SIFO, og at dersom det blir gjort endringer, skal endringene dokumenteres grundig i saksnotatet. Finanstilsynet ber styret stramme inn adgangen til å foreta endringer i forutsetningene for likviditetsberegningene for personkunder.

I den foreløpige tilsynsrapporten uttrykte Finanstilsynet forståelse for at en bank med et begrenset lokalmarked i enkelte situasjoner kan ønske å innvilge byggelån som medfører bruk av fleksibilitetskvoten. Finanstilsynet vil imidlertid presisere at banken ikke kan innvilge lån som innebærer at fleksibilitetskvoten overskrides.

Overvåking og rapportering

Finanstilsynet viste i den foreløpige rapporten til at bankens retningslinjer for tapsvurdering ikke synes å definere at innvilgelse av betalingsutsettelse eller ny kreditt til betaling av termin, endringer i avtalt rentesats eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor ("forbearance") er objektive bevis for verdifall. Finanstilsynet har merket seg styrets svar om at banken vil øke bevisstheten når det gjelder betalingslettelser fremover, og at det er etablert retningslinjer og rutiner for "forbearance"-engasjementer.

Rapporteringsplikt innenfor kredittområdet

Etter forskrift av 22. august 2014 nr. 1097 om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV (CRR/CRD IV-forskriften) § 2, jf. CRR artikkel 178.3(b)⁴ skal et engasjement anses som misligholdt dersom det som følge av svekket kredittverdighet er foretatt en nedskrivning. Det følger videre av CRR artikkel 127.1(a) at eksponeringen skal vektes 150 prosent når nedskrivningsbeløpet er mindre enn 20 prosent av eksponeringen. I den foreløpige rapporten ba Finanstilsynet banken gjennomgå sine rutiner for kapitaldekningsrapportering i lys av at banken ikke har rapportert et engasjement med risikovekt 150 prosent når nedskrivningsbeløpet er mindre enn 20 prosent av eksponeringen. Finanstilsynet har notert seg fra styrets svar at banken har rapportert korrekt for 2. kvartal d.å.

⁴ Uoffisiell norsk oversettelse er tilgjengelig her: <https://lovdata.no/static/NLX3/32013r0575.pdf>

FORHOLD KNYTTET TIL EKSPONERINGSNIVÅ – LIKVIDITETSRISIKO

Andel markedsfinansiering og løpetidsmessig sammensetning

Finanstilsynet viste i foreløpig tilsynsrapport til at det kan være en utfordring for de minste bankene å oppnå en jevn forfallstruktur og en tilstrekkelig lang finansiering og understreket i den forbindelse betydningen av tiltak som tidlig tilbakekjøp og tidlig refinansiering for å redusere bankens risiko knyttet til markedsfinansieringens løpetid. Styret skriver i sitt svar at bankens andel markedsfinansiering begrenses av vedtatt ramme for innskuddsdekning, og at banken anser at dagens rammer ivaretar en hensiktsmessig forfallstruktur. Styret viser for øvrig til at utvikling og forbedring på dette risikoområdet i banken vil bli gitt oppmerksomhet.

FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL AV LIKVIDITETSRISIKO

Beredskapsplaner

I den foreløpige tilsynsrapporten viste Finanstilsynet til at bankens beredskapsplan bør kvantifisere hvor mye ny finansiering banken kan innhente i en krisesituasjon og hvor raskt ny finansiering kan være på plass og viste i den forbindelse til Finanstilsynets modul for likviditetsrisiko. Finanstilsynet har merket seg at styret vil inkludere anslag for disse forholdene ved neste revidering av beredskapsplanen.

Stresstester

Finanstilsynet reiste i foreløpig tilsynsrapport spørsmål om ikke varigheten av et boligprisfall vil være lenger enn det banken har lagt til grunn i sin stresstest. Finanstilsynet tar til etterretning at styret deler Finanstilsynets vurdering og har merket seg at tidshorizonten for eiendomsprisfallet er økt betraktelig i stresstesten for 1. kvartal 2020.

I den foreløpige rapporten viste Finanstilsynet til at LCR er et minstekrav og understreket betydningen av at foretakets egne stresstester legger til grunn strengere forutsetninger enn LCR, helst både i form av strengere avkortninger og lengre stresshorisont. Finanstilsynet viste også til at det er nyttig at banken foretar fremskrivninger av LCR og/eller beregner LCR med lengre tidshorisont enn de myndighetspålagte 30 dagene. Slike simuleringer vil gi banken kunnskap om hvordan LCR vil utvikle seg fremover og bidra til at en unngår for lave nivåer. Det kan være nyttig å beregne hvor mange dager utover dag 30 det vil gå før banken bryter minstekravet på 100 prosent for LCR-total. Finanstilsynet løftet frem at LCR bør brukes som et verktøy i likviditetsstyringen, og har merket seg at banken allerede gjør simuleringer av forventet LCR, samt at disse simuleringene vil videreutvikles og dokumenteres bedre enn tidligere.

Rapportering

Finanstilsynet har merket seg at banken har erstattet likviditetsindikator 1 og 2 (som ikke lenger beregnes av Finanstilsynet) med LCR og NSFR i sin månedlige styrerapportering i tråd med Finanstilsynets påpekning i den foreløpige tilsynsrapporten. Finanstilsynet har også merket seg at bankens rapportering av største innskudd er revidert i risikorapporten slik at styret får en mer helhetlig oversikt over konsentrasjonen i bankens innskuddsmasse.

FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL AV MARKEDSRISIKO

Strategi og rammer

Finanstilsynet reiste i foreløpig rapport spørsmål om bankens portefølje av aksjer, obligasjoner og fondsobligasjoner i bank og finans gir en risikjustert avkastning på høyde med ordinær bankdrift når det tas hensyn til ressursbruk og regulatoriske fradrag. Styret skriver i sitt svar at det føler seg komfortabel med disse investeringene i lys av bankens kapitaldekning. Finanstilsynet har merket seg styrets svar om at omfanget av slike investeringer ikke vil bli økt.

Finanstilsynet ga i foreløpig rapport uttrykk for at banken bør vurdere nytten av investeringer i anleggsaksjer som ikke har direkte tilknytning til bankens virksomhet, da slike investeringer kan representere en betydelig risiko. Styret skriver i sitt svar at det vurderer risikoen knyttet til eierandelene i tre lokale Eika-banker som moderat, og at mindre eierposter i to andre Eika-banker har begrenset likviditet.

Rapportering

Finanstilsynet har merket seg at styret vil etablere rammer for aksjer og egenkapitalbevis som klassifiseres som anleggsaksjer, og at status for porteføljen vil bli rapportert i risikorapporten.

Protokoll fra styrets behandling av denne tilsynsrapporten bes sendt Finanstilsynet.

Kopi av dette brev bes sendt ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonssjef

Anne Marie Hosfeldt
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.